ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420129520
Lietas arhīva Nr. AA43-0267-21/8
ECLI:LV:ADAT:2021:0323.A420129520.16.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

Rīgā 2021.gada 23.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Irina Kaļiņina,
tiesnese Santa Liniņa un tiesnese Roze Paegle

rakstveida procesā izskatīja apvienoto administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. B/ pieteikumiem par administratīvā akta, ar kuru Jūrmalas pilsētas dome pieņemtu lēmumu par /pers. C/ deklarētās dzīvesvietas/adrese/, anulēšanu, sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 9.oktobra spriedumu.

**Aprakstošā daļa**

[1] Pieteicējs /pers. B/ 2019.gada 31.oktobrī vērsās /Pilsētas nosaukums/ pilsētas domes Īpašumu pārvaldes Dzīvokļu nodaļā (turpmāk – Dzīvokļu nodaļa) ar iesniegumu, kurā lūdza anulēt trešās personas /pers. C/ deklarēto dzīvesvietu /adrese/ (turpmāk – Nekustamais īpašums). Pieteicējs iesniegumā norādīja, ka Nekustamais īpašums pieder viņam, laulība starp viņu un trešo personu ir šķirta, trešajai personai nav līgumiska pamata lietot Nekustamo īpašumu un ka trešā persona faktiski Nekustamajā īpašumā nedzīvo.

[2] Uz šā iesnieguma pamata ierosinātais administratīvais process noslēdzās ar /Pilsētas nosaukums/ pilsētas domes (turpmāk – Dome) 2019.gada 20.decembra lēmumu Nr.1.1-39/7135 (turpmāk – atteikums), ar kuru atteikts anulēt ziņas par trešās personas deklarēto dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā. Atteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Trešā persona deklarēja savu dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā 2013.gada 3.martā, kā pamatu norādot īpašuma tiesības.

Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 14.oktobra spriedumu lietā Nr.C33503418 ir šķirta laulība starp pieteicēju un trešo personu.

Atbilstoši Rīgas rajona tiesas Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumam Nr.2201 Nekustamā īpašuma īpašnieks ir pieteicējs, savukārt zemesgrāmatas nodalījuma II daļas 2.iedaļas 1.1.punktā ir noteikta aizlieguma atzīme prasības nodrošināšanai uz 1 domājamo daļu no Nekustamā īpašuma, kā prasītāja norādīta trešā persona, pamatojoties uz Rīgas rajona tiesas 2018.gada 18.oktobra nolēmumu lietā Nr.C33503418.

Likumdevējs Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 12.panta pirmajā daļā ir devis pilnīgu uzskaitījumu apstākļiem, kurus konstatējot, tiek anulētas ziņas par personas deklarēto dzīvesvietu, un šie apstākļi nevar tikt tulkoti paplašināti. Iestādei nepieciešams konstatēt, vai pastāv kāds no likumā noteiktajiem gadījumiem ziņu par deklarēto dzīvesvietu anulēšanai.

[2.2] Civiltiesiskais strīds par laulāto kopmantas sadali joprojām tiek risināts apelācijas instances tiesā. Jautājums par to, vai trešajai personai saglabāsies tiesiskais pamats deklarēt savu dzīvesvietas adresi Nekustamajā īpašumā arī pēc tiesvedības noslēgšanās civillietā Nr.C33503418, nav paredzams. No tiesu prakses izriet, ka gadījumā, ja pastāv civiltiesisks strīds, likuma mērķis prasa ziņas par deklarēto dzīvesvietu pēc iespējas paturēt spēkā. Deklarētās dzīvesvietas ziņas anulējamas vienīgi tad, kad Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā tiks atzīts, ka personai nav tiesību dzīvot nekustamajā īpašumā.

[2.3] Pieteicēja apsvērums, ka apelācijas instances spriedums civillietā Nr.C33503418 būs trešajai personai nelabvēlīgs, nav uzskatāms par pamatotu argumentu, jo balstīts uz pieteicēja subjektīvo pieņēmumu.

Ja persona uz tiesiska pamata ir deklarējusi savu dzīvesvietas adresi, pašvaldībai nav tiesību to anulēt tikai tāpēc, ka persona norādītajā adresē neuzturas, turklāt pašas personas ziņā ir rūpēties par to, lai viņa būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību, savukārt veidam, kādā tas tiek nodrošināts, nav nozīmes.

[3] Pieteicējs nepiekrita atteikumam un vērsās ar pieteikumu tiesā. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[3.1] Ar Senāta 2012.gada 27.septembra spriedumu lietā Nr.SKA-391/2012 ir mainīta tiesu prakse. Domei bija jāpiešķir nozīme faktam, vai persona dzīvo deklarētajā dzīvesvietā vai nedzīvo.

[3.2] Nav pamatots Domes secinājums, ka Nekustamais īpašums ir laulāto kopīga manta. Pieteicējs ir pierādījis, ka Nekustamais īpašums ir viņa atsevišķa manta. Savukārt trešā persona nav iesniegusi pierādījumus tam, ka Nekustamais īpašums ir laulāto kopīga manta un ka viņa būtu veikusi ieguldījumus tās iegādē.

[3.3] Dzīvesvietas deklarēšanas tiesiskais pamats Nekustamajā īpašumā trešajai personai bija laulība ar pieteicēju. Izšķirot laulību, trešā persona zaudēja tiesisko pamatu dzīvot Nekustamajā īpašumā un deklarēt dzīvesvietu tajā.

[4] Pieteicējs 2020.gada 9.aprīlī vērsās ar iesniegumu Dzīvokļu nodaļā, kurā lūdza anulēt trešās personas deklarēto dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā, jo trešā persona, deklarējot dzīvesvietu, sniegusi nepatiesas ziņas.

Uz šā iesnieguma pamata ierosinātais administratīvais process noslēdzās ar Domes 2020.gada 1.jūnija lēmumu Nr.1.1-39/3009, ar kuru atteikts anulēt ziņas par trešās personas deklarēto dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā (turpmāk – atkārtotais atteikums).

Atkārtotā atteikuma pamatojumā ir norādīts, ka iestādei ir jāpārbauda, vai civiltiesiskās attiecības, uz kuru pamata radies tiesiskais pamats deklarēt dzīvesvietu, ir spēkā esošas, bet iestādei nav jāiedziļinās apstākļos, kas skar šo attiecību iegūšanu, grozīšanu vai izbeigšanu. Jautājums, vai personai ir tiesisks pamats dzīvot Nekustamajā īpašumā, risināms civiltiesiskā kārtībā. Civillietā Nr.C33503418 turpinās tiesvedība par Nekustamā īpašuma sadali. Kamēr minētajā civillietā nav stājies spēkā nolēmums, nav pamata apgalvot, ka trešā persona būtu sniegusi nepatiesas ziņas, deklarējot dzīvesvietu.

[5] Pieteicējs nepiekrita atkārtotajam atteikumam un vērsās ar pieteikumu tiesā. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Civillietas Nr.C33503418 izskatīšana nevar būt par pamatu secinājumam, ka Nekustamais īpašums ir laulāto kopmanta. Trešā persona nav iesniegusi pierādījumus, ka Nekustamais īpašums ir kopmanta.

[5.2] Starp pieteicēju un trešo personu nepastāv līgumiskas attiecības par Nekustamā īpašuma lietošanu. Trešā persona Nekustamajā īpašumā nedzīvo. Civiltiesiska strīda esība nerada pamatu deklarēt dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Izskatāmajā lietā jāpārbauda, vai trešā persona, deklarējot dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā ir norādījusi patiesas ziņas un vai dzīvesvietas deklarēšanas tiesiskais pamats nav zudis.

[6.2] No lietas materiāliem tiesa konstatēja, ka trešā persona dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā deklarēja 2013.gada 3.martā, norādot, ka dzīvesvietas deklarēšanas tiesiskais pamats ir īpašuma tiesības.

Starp pieteicēju un trešo personu 2006.gada 12.februārī noslēgta laulība, kura šķirta ar 2019.gada 14.oktobra spriedumu lietā Nr.C33503418. Saskaņā ar Valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā pieejamo informāciju pieteicēja īpašumtiesības uz Nekustamo īpašumu zemesgrāmatā ierakstītas 2013.gada 27.februārī, pamatojoties uz 2013.gada 22.februāra pirkuma līgumu. Tātad Nekustamais īpašums iegūts laulības laikā. Saskaņā ar Civillikuma 994.panta pirmo daļu par nekustamā īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatā.

Civillikuma 89.panta otrā daļa noteic, ka viss, ko laulības laikā laulātie iegūst kopīgi vai viens no viņiem, bet ar abu laulāto līdzekļiem vai ar otra laulātā darbības palīdzību, ir abu laulāto kopīga manta; šaubu gadījumā jāpieņem, ka šī manta pieder abiem līdzīgās daļās.

Civillikuma 994.panta pirmajā daļā nostiprinātā nekustamā īpašuma piederības prezumpcija, proti, pieņēmums, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku uzskatāma persona, kuras īpašuma tiesības nostiprinātas zemesgrāmatā, ir relatīva. Atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta ceturtās daļas otrajam teikumam šo pieņēmumu var apstrīdēt prasības kārtībā, pierādot, ka īpašuma tiesības nostiprinājums zemesgrāmatā pilnībā vai daļēji neatbilst patiesajam tiesiskajam stāvoklim, piemēram, sakarā ar to, ka nekustamais īpašums ir laulāto kopīga manta atbilstoši Civillikuma 89.panta otrajai daļai *(Senāta 2017.gada 5.jūlija sprieduma lietā Nr.SKC-245/2017 (C28317513) 8.punkts un 2019.gada 20.novembra sprieduma lietā Nr.SKC-357/2019 (C33642616) 12.punkts un tur minētā judikatūra)*.

Saskaņā ar Tiesu informācijas sistēmā pieejamo informāciju ar spriedumu civillietā Nr.C33503418 nolemts sadalīt laulāto mantu, nodot Nekustamo īpašumu pieteicējam, nosakot pienākumu pieteicējam samaksāt trešajai personai tās daļu 149 406 *euro* apmērā. Spriedums daļā par laulāto mantas sadali nav stājies spēkā, jo ir pārsūdzēts.

Ņemot vērā, ka civillietā Nr.C33503418 tiek risināts strīds par to, vai Nekustamais īpašums atzīstams par laulāto kopmantu, secināms, ka pastāv civiltiesisks strīds un kamēr ar spēkā stājušos tiesas spriedumu civillietā nav atzīts, ka Nekustamais īpašums nav pieteicēja un trešās personas laulāto kopīgā manta, nav pamata secinājumam, ka trešā persona, deklarējot dzīvesvietu, būtu sniegusi nepatiesas ziņas.

[6.3] Starp trešo personu un pieteicēju pastāv strīds par Nekustamā īpašuma statusu, proti, vai tas uzskatāms par laulāto kopīgu mantu, un tas tiek risināts civillietā Nr.C33503418, tad pirms strīda par Nekustamā īpašuma īpašumtiesībām civilprocesuālā atrisinājuma deklarētās dzīvesvietas ziņas nav anulējamas.

Ja pastāv strīds starp nekustamā īpašuma īpašnieku un nekustamajā īpašumā deklarēto personu par tiesībām dzīvot nekustamajā īpašumā, šāds strīds risināms Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Deklarētās dzīvesvietas ziņas anulējamas vienīgi tad, kad Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir atzīts, ka personai nav tiesību dzīvot nekustamajā īpašumā (*Senāta 2008.gada 14.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-31/2008 12.punkts*).

Apstāklis, vai trešā perona deklarētajā dzīvesvietā dzīvo, konkrētajā gadījumā pats par sevi neietekmē tiesības uzturēt deklarēto dzīvesvietu. Ja personai konkrētajā vietā ir tiesisks pamats deklarēt savu dzīvesvietu, pašvaldībai nav tiesību anulēt ziņas par personas deklarēto dzīvesvietu tikai tāpēc, ka persona šajā vietā faktiski nedzīvo. Pašas personas ziņā ir rūpēties par to, lai viņa būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību. Veidam, kādā tas tiek nodrošināts, nav izšķirošas nozīmes (*Senāta 2011.gada 15.decembra rīcības sēdes lēmums lietā Nr.SKA-1015/2011*).

[6.4] Iestādei nebija tiesiska pamata anulēt ziņas par trešās personas deklarēto dzīvesvietu un izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu, jo nebija iestājies neviens no Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 12.panta pirmajā daļā noteiktajiem priekšnosacījumiem.

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies. Konstatējot, ka kāds labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikums nav iestājies, tiesai nav pamata apmierināt prasījumu (*Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punkts*).

Ievērojot iepriekš norādīto, tiesa atzina, ka šobrīd, pirms civilprocesuālā kārtībā nav atrisināts pieteicēja un trešās personas starpā pastāvošais strīds par Nekustamā īpašuma īpašumtiesībām, nepastāv priekšnoteikumi, lai izdotu pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu par trešās personas deklarētās dzīvesvietas anulēšanu.

Attiecībā par pieteicēja norādīto, ka laulāto kopmantas sadales rezultātā trešā persona nevar iegūt īpašumā daļu no Nekustamā īpašuma, bet gan trešajai personai viņas daļa var tikt atlīdzināta naudā, tiesa norādīja turpmāk minēto.

Saskaņā ar Civillikuma 109.panta ceturto daļu laulāto kopīgā manta dalāma pēc mantojuma dalīšanas kārtības vispārējiem noteikumiem (731.pants un turpmākie panti). Civillikuma 733.pantā noteikts, ka, dalot mantojumu tiesas ceļā, jārīkojas vispār pēc Civillikuma 1075.panta par kopīpašuma dalīšanu, ievērojot arī 734. un turpmākos pantus.

Saskaņā ar Civillikuma 1075.pantu, ja 1074.pantā norādītā dalīšanas gadījumā kopīpašnieki nevar vienoties par tās veidu, tad tiesa, raugoties pēc dalāmā priekšmeta īpašībām un lietas apstākļiem, vai nu piespriež katram no kopīpašniekiem reālas daļas, uzliekot, kad vajadzīgs, viena daļai zināmus servitūtus par labu otra daļai, vai atdod visu lietu vienam kopīpašniekam, ar pienākumu samaksāt pārējiem viņu daļas naudā, vai noteic lietu pārdot, izdalot ieņemto naudu kopīpašnieku starpā, vai arī izšķir jautājumu ar lozi, it īpaši tad, kad jāizšķir, kam no kopīpašniekiem paturēt sev pašu lietu un kas no viņiem apmierināms ar naudu. No minētā izriet, ka tiesa pati izvēlas piemērotāko īpašuma sadalīšanas veidu. Lai arī pieteicējs norāda uz tiesu praksi, ka parasti tiek izvēlēts risinājums, kas neparedz kopīpašuma veidošanu, šīs administratīvās lietas ietvaros tiesa nevar izdarīt secinājumus par to, kāds varētu būt spriedums civillietā un kādu īpašuma sadales veidu izvēlēsies tiesa vai par ko varētu vienoties pieteicējs un trešā persona.

Vienlaikus tiesa atzina, ka ziņu anulēšana par deklarēto dzīvesvietu nav izmantojama, lai risinātu jautājumu par personas tiesībām dzīvot noteiktās dzīvojamās telpās vai mantisko attiecību noskaidrošanai.

Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 1.pants noteic, ka likuma mērķis ir panākt, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

Mērķis tiek īstenots, personai brīvi izraugoties savu dzīvesvietu. Persona pati deklarē savu dzīvesvietu un dzīvesvietas deklarēšanas iestāde iesaistās tikai tad, ja persona nepilda likumā noteiktos pienākumus. Šāds secinājums atbilst likumdevēja mērķim akcentēt personas iniciatīvu dzīvesvietas deklarēšanā (*Senāta 2006.gada 10.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-311/2006 8.punkts*). Dzīvesvietas deklarēšana vai nedeklarēšana (ziņu par deklarēto dzīvesvietu anulēšana) nekādi neietekmē nekustamā īpašuma lietošanas tiesības, proti, minētās darbības nedz rada, nedz izbeidz tās (*Senāta 2008.gada 14.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-31/2008 12.punkts*).

Proti, nav izšķirošas nozīmes pieteicēja norādītajiem argumentiem par viņu savstarpējām ģimenes un mantiskajām attiecībām, jo saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 2.panta otro daļu dzīvesvietas deklarēšanas fakts pats par sevi nerada civiltiesiskas saistības. Dzīvesvietas deklarēšanas fakts pats par sevi nepiešķir tiesības dzīvot Nekustamajā īpašumā un deklarētās dzīvesvietas adreses anulēšana nenozīmē lietošanas vai īpašumtiesību izbeigšanu.

[6.5] Pieteicējs norāda, ka trešā persona nav iesniegusi pierādījumus, ka Nekustamais īpašums ir laulāto kopmanta un ka iestāde nav vērtējusi šo apstākli.

Saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 11.panta pirmo daļu iestādei ir tiesības pēc savas iniciatīvas, bet pienākums pēc citu personu iesnieguma pārbaudīt deklarēto ziņu patiesumu, tai skaitā atbilstību valsts reģistros iekļautajām ziņām, kā arī to, vai deklarētājam ir tiesisks pamats deklarēt dzīvesvietu pēc attiecīgās adreses.

Arī atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 11.februāra noteikumu Nr.72 „Kārtība, kādā anulējamas ziņas par deklarēto dzīvesvietu" 2.punktam iestāde personas deklarācijā sniegtās ziņas par deklarēto dzīvesvietu anulē, pamatojoties uz iesniegumu vai iestādes rīcībā esošajiem dokumentiem, pēc šo ziņu pārbaudes normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un motivēta lēmuma pieņemšanas par deklarētās dzīvesvietas ziņu anulēšanu.

No minētā secināms, ka Domei ir tiesības pārbaudīt to, vai personai ir tiesisks pamats deklarēt dzīvesvietu attiecīgajā adresē.

No Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 7.pantā noteiktās dzīvesvietas deklarēšanas iestādes kompetences izriet,

ka iestādei jāreģistrē ziņas par deklarēto dzīvesvietu un jānodrošina personas sniegto ziņu datorizēta apstrāde, aizsardzība, saglabāšana, kā arī aktualizēšana Iedzīvotāju reģistrā; jāpārbauda deklarēto ziņu patiesums, kā arī pēc savas iniciatīvas jāveic dzīvesvietas reģistrācija.

Tas nozīmē, ka Domei ir pienākums pārbaudīt trešās personu deklarētās dzīvesvietas tiesisko pamatojumu, bet pamatojums pārbaudāms tiktāl, ciktāl tas aptver informācijas iegūšanas un apstrādes funkciju. Domes kompetencē nav izvērtēt pieteicēja un trešās personas pretējos viedokļus par Nekustamā īpašuma īpašumtiesībām un izšķirt viņu savstarpējos strīdus.

[6.6] Tiesa atzina, ka Senāta atziņas, kas paustas 2012.gada 27.septembra spriedumā lietā SKA-391/2012, šajā lietā nav piemērojamas, jo starp pieteicēju un trešo personu pastāv civiltiesisks strīds par Nekustamo īpašumu, ko apliecina tiesvedība civillietā Nr.C33503418.

[6.7] Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta pirmā daļa paredz divus kumulatīvus noteikumus dzīvesvietas deklarēšanai, proti, pirmkārt, jābūt sasniedzamam, otrkārt, jābūt tiesiskam pamatam tur dzīvot.

Strīds par tiesisko pamatu deklarēt dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā tiek risināts civiltiesiski, savukārt no lietas materiāliem nav secināms, ka trešā persona nav sasniedzama deklarētajā dzīvesvietā. Veids, kādā persona nodrošina sasniedzamību deklarētajā dzīvesvietā, ir personas pašas izvēle, proti, persona var izvēlēties dažādus pasta pakalpojumus, piemēram, sūtījumu pāradresācija, pilnvaras izdošanas sūtījumu saņemšanai vai pati saņemt sūtījumus.

Trešajai personai pašai jāizvērtē nepieciešamība būt deklarētai Nekustamajā īpašumā un to, vai dzīvesvietas deklarēšana Nekustamajā īpašumā ir atbilstoša dzīvesvietas deklarēšanas mērķim, proti, sasniedzamības tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību nodrošināšanai.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā uzskata pirmās instances tiesas spriedumu par nepamatotu un papildus pieteikumā norādītajam argumentē turpmāko.

[7.1] Tiesa nav ievērojusi Administratīvā procesa likumā un judikatūrā nostiprināto kārtību, kādā ir izskatāmi un vērtējami pieteikumi administratīvās lietas ietvaros. Izspriežot konkrēto administratīvo lietu, tiesa ir pārkāpusi savas kompetences robežas, bez tiesiska pamata izdarījusi secinājumus un ietvērusi atsauces uz civiltiesību normām, kļūdaini piemērojot judikatūrā nostiprinātās atziņas.

[7.2] Spriedumā nav atspoguļoti vai ir atstāti bez ievērības būtiski pieteicēja argumenti un pierādījumi, kas tika norādīti pieteikumā.

[7.3] Ar spriedumu nav novērsti likumā un Latvijas Republikas Satversmē garantēto pieteicēja tiesību aizskārumi. Pieteicēja tiesību aizskārums ir nesamērīgs salīdzinājumā ar pārējiem lietas dalībniekiem.

[8] Paskaidrojumā Dome apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu, savukārt pirmās instances tiesas spriedumu – par tiesisku un pamatotu.

Ar Senāta 2020.gada 29.aprīļa lēmumu lietā Nr.SKC-107/2020 mainīta judikatūra, un, pretēji apelācijas sūdzībā minētajam, Senāts atzina, ka trešo personu interesēs ir pieņemt atspēkojamu laulāto kopīgās mantas prezumpciju. Ievērojot, ka Nekustamais īpašums iegādāts pieteicēja un trešās personas laulības laikā, bija pamats uzskatīt, ka Nekustamais īpašums ir laulāto kopīgā manta, un pieņemt trešās persona dzīvesvietas deklarācijā norādīto tiesisko pamatu, īpašuma tiesības uz Nekustamo īpašumu, par patiesu.

Ievērojot, ka civillieta Nr.C33503418 ir saistīta ar Nekustamā īpašuma kā kopīgās mantas sadali un no pirmās instances sprieduma civillietā izriet, ka pats pieteicējs ir atzinis, ka Nekustamais īpašums ir kopīgā manta, nav pamatots pieteicēja arguments, ka civillieta nav attiecināma un neietekmē izskatāmo administratīvo lietu.

Domes ieskatā civillieta var ietekmēt to, vai trešajai personai saglabāsies tiesisks pamats būt deklarētai Nekustamajā īpašumā, tādēļ ir nepieciešams galīgais spriedums civillietā, bet līdz tam nav pamata ziņas anulēt.

Saistībā ar apelācijas sūdzībā norādīto pieteicēja piezīmi par ikgadējā nekustamā īpašuma nodokļa rēķina nosūtīšanu pieteicējam kā zemesgrāmatā norādītajam Nekustamā īpašuma īpašniekam Dome norādīja, ka minētajam nav nozīmes izskatāmajā lietā, jo konkrētajā gadījumā tiek skatīts jautājums par trešās personas tiesībām būt deklarētai Nekustamajā īpašumā nevis jautājums par Nekustamā īpašuma nodokli. Gadījumā, ja pieteicējs iebilst pret nekustamā īpašuma nodokļu rēķiniem, pieteicējs ir tiesīgs vērsties iestādē un tiesā savu interešu aizstāvībai.

## Motīvu daļa

[9] Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot administratīvā procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatojumu kopsakarā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem, konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais faktu konstatējums un tiesību normu interpretācija ir pareiza, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motīviem, tos neatkārtojot. Apgabaltiesa nekonstatē, ka pirmās instances tiesa būtu pārkāpusi tai Administratīvā procesa likumā noteikto kompetenci vai nebūtu ievērojusi lietas izskatīšanas normatīvo regulējumu, ka būtu pārkāptas pieteicēja Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā noteiktās tiesības, jo savu tiesību un likumisko interešu aizstāvēšana taisnīgā tiesā nenozīmē, ka jebkurš pieteikums būtu apmierināms.

Tāpat izskatāmās lietas apstākļi neliecina par pieteicēja tiesību nesamērīgu aizskārumu attiecībā pret pārējiem lietas dalībniekiem, jo tieši pieteicējs administratīvajā tiesvedībā vēlas atņemt trešajai personai tiesības deklarēt dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā.

Apgabaltiesa arī atzīst, ka pirmās instances tiesa ir izvērtējusi visus būtiskos pieteicēja argumentus, līdz ar to pieteicēja apelācijas sūdzībā minētais, ka bez ievērības tika atstāti būtiski pieteicēja argumenti un pierādījumi, nav pamatots.

Tas, ka tiesai ir no pieteicēja atšķirīgs viedoklis par tiesību normu interpretāciju, kā arī tas, vai tiesa pamatoti uzskatīja, ka kādam pieteicēja argumentam nav nozīmes no tiesību viedokļa, nenozīmē, ka pieteicēja argumenti nebūtu izvērtēti. Senāta judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka tiesas pienākums nav detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu un ka tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (*Senāta 2010.gada 11.marta sprieduma lietā SKA-66/2010 14.punkts, 2012.gada 21.februāra rīcības sēdes lēmuma lietā SKA-186/2012 10.punkts*).

[10] Kā izriet no lietas apstākļiem, trešā persona dzīvesvietu laulības ar pieteicēju laikā iegādātajā Nekustamajā īpašumā ir deklarējusi 2013.gada 3.martā, norādot, ka dzīvesvietas deklarēšanas tiesiskais pamats ir īpašuma tiesības. Pieteicējam līdz 2019.gada 30.oktobrim nebija iebildumu par to.

No minētā secināms, ka patiesais iemesls tam, kādu apsvērumu dēļ pieteicējs vēlas ziņas par trešās personas dzīvesvietas deklarēšanu Nekustamajā īpašumā dzēst, ir laulības šķiršana ar trešo personu. Taču par to, vai Nekustamais īpašums ir pieteicēja atsevišķā manta, vai laulāto kopējā manta, risinās strīds civillietā Nr.C33503418.

Turklāt no Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2020.gada 10.septembra lēmuma 6.3.apakšpunktā minētā izriet, ka šajā procesuālajā stadijā atbildētājas (trešā persona) pretprasība par īpašuma tiesību atzīšanu un laulāto kopīgas mantas sadali vērtējama kā pirmšķietami pamatota, savukārt prasītāja (pieteicēja) iesniegtie pierādījumi un sniegtā argumentācija šobrīd nav pamats viennozīmīga secinājuma izdarīšanai, ka nekustamais īpašums /adrese/ , ir prasītāja atsevišķa manta.

Ievērojot, ka pašreiz tiek risināts civiltiesisks strīds par Nekustamo īpašumu, tad līdz galīgā sprieduma stāšanas spēkā šajā civillietā apgabaltiesai nav pamata atzīt, ka trešajai personai būtu zudušas īpašuma tiesības uz Nekustamo īpašumu. Tas nozīmē, ka ziņas par trešās personas deklarēto dzīvesvietu, pretēji trešās personas gribai, nevar tikt anulētas.

Tāpat nav pamata konstatēt, ka trešā persona, deklarējot dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā, būtu sniegusi nepatiesas ziņas. Kā tika norādīts iepriekš, trešā persona dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā deklarējusi 2013.gada 3.martā, norādot, ka dzīvesvietas deklarēšanas tiesiskais pamats ir īpašuma tiesības, un pieteicējs līdz pat 2019.gada oktobrim pret to nav iebildis.

Apstāklim, ka pašvaldība piesūta nekustamā īpašuma nodokļa rēķinus pieteicējam, nav tiesiskās nozīmes pieteicēja un trešās personas strīdā par Nekustamā īpašuma piederību. Pieteicējam ir tiesības apstrīdēt un pārsūdzēt nodokļu rēķinus, ja viņš tiem nepiekrīt, taču citā administratīvajā procesā, ievērojot lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtību.

[11] Senāts 2020.gada 30.jūnija spriedumā lietā Nr.SKA-444/2020 ir atzinis, ka Dzīvesvietas deklarēšanas likums nav atbilstošais tiesību aizsardzības mehānisms, kādā ir risināmi strīdi par to, vai personai ir tiesisks pamats dzīvot attiecīgajā dzīvesvietā. Šādi strīdi ir risināmi civilprocesuālā kārtībā. Tikai tad, kad ar tiesas spriedumu civillietā ir izlemts, ka personai nav tiesību dzīvot attiecīgajā dzīvesvietā, ir izdarāms secinājums par tiesiska pamata neesību Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 12.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē.

Apgabaltiesa uzskata, ka minētās atziņas ir piemērojamas arī šajā lietā, jo Dzīvesvietas deklarēšanas likums nav atbilstošais tiesību aizsardzības mehānisms, kādā ir risināmi strīdi arī par īpašuma tiesībām uz Nekustamo īpašumu un no tā izrietošām tiesībām. Tas ir civiltiesisks strīds, kas risināms vispārējās jurisdikcijas tiesā.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

**nosprieda**

noraidīt /pers. B/ pieteikumus par administratīvā akta, ar kuru Jūrmalas pilsētas dome pieņemtu lēmumu par /pers. C/ deklarētās dzīvesvietas /adrese/, anulēšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I.Kaļiņina

Tiesnese S.Liniņa